

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

=====
Ref. queixa núm. 070614
=====

Assumpte: dret dels ciutadans a elegir la llengua dels procediments administratius.

Excma. Sra.,

Com vosté sap, vam rebre en esta institució un escrit firmat pel Sr. (...), que va quedar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment manifestava que amb data 24 de maig 2006 va rebre de l'Ajuntament d'Alacant una Notificació de Denúncia i que amb data 9 d'agost 2006, una notificació de resolució sancionadora amb núm. expedient 9.989/2006, núm. de denúncia 123.155/05.

Que la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament de valencià, establix en l'article 11.1 que "En les actuacions administratives iniciades a instància de part, i en aquelles que hi haja altres interessats que així ho sol·liciten, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que demanen, qualsevol que siga la llengua oficial en què s'haguera iniciat". Així mateix, l'article 11.2 diu "De la mateixa manera qualsevol que siga la llengua oficial emprada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i altres actuacions s'hauran de fer en la llengua indicada pels interessats".

Que, en relació al mateix expedient, es comprova que l'Administració local torna a incomplir la llei a què hem fet referència, ja que la resolució de notificació sancionadora li havia sigut comunicada en llengua castellana, tot i que, en data 29 de maig de 2006 va presentar el corresponent recurs davant el Registre General de l'Ajuntament d'Alacant, amb núm. d'entrada 032348, en el qual s'exigia el compliment de la llei, i al qual l'Ajuntament no va respondre, a la data de formular el seu escrit de queixa davant d'esta institució.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va estar admesa, i l'hi vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada Llei, a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada, i li

vam demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'estos fets i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La comunicació rebuda de l'Ajuntament d'Alacant donava compte del següent:

“... La Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del valencià, en el seu article 11.1, estableix que: “En aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part, i en les que havent-hi altres interessats, així ho manifestaren, l'administració actuant haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que fóra la llengua oficial en la qual s'haguera iniciat”. Així mateix, l'article 11.2 diu: “De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial empleada en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la indicada pels interessats”, per la qual cosa, la sol·licitud del Sr. Gauchi és conforme a dret i, com que havia sigut sol·licitat per ell mateix, esta Administració havia d'haver comunicat les notificacions en la llengua valenciana.

No obstant això, una vegada examinat l'expedient que ens ocupa, s'observa que la iniciació del procediment es va notificar a l'interessat en llengua castellana i que, posteriorment, la resolució sancionadora es va fer en la mateixa llengua, sense que, per causes que es desconeixen, es tinguera en compte la petició del Sr. (...), ja que a pesar que l'escrit de petició va ser presentat en temps i forma, no es va tindre en compte. Com que l'òrgan instructor no en va tindre constància fins una vegada notificada la dita resolució sancionadora, no es va poder retrotraure el procediment, ja que l'expedient es trobava en via executiva i el seu import estava pagat”.

L'interessat, a qui vam donar trasllat del dictamen emés pel cap de sancions/subhastes, va ratificar íntegrament el seu escrit inicial de queixa, sol·licitant “La anul·lació de la sanció o almenys que es mantinga l'import inicial bonificat de 42 Euros i no l'import de 69,34 Euros que va pagar, instant a l'Ajuntament a que li torne la diferencia ingressada ja que no es considera responsable de l'incompliment de la Llei 4/1983 de 23 de Novembre i els articles de la citada Llei als quals faig referència en aquest recurs per part de la nostra Administració Local. Aprofita, també, aquest escrit per a deixar constància i manifestar, una vegada més, la seua perplexitat davant el fet que la nostra Administració Local tinga l'atreviment d'exigir als ciutadans el compliment de la Llei quan ella no la respecta i, finalment i com a ciutadà que intenta complir amb les seues obligacions, seguint les indicacions de SUMA, primer vaig pagar i després he reclamat amb l'esperança de que si tinc raó el procediment iniciat es puga retrotraure”.

Conclusa la tramitació ordinària de la queixa, li demane que considere els arguments que seguidament li expose i que constitueixen els fonaments de la Resolució amb que li dirigim:

En relació a la qüestió de fons (la sanció imposada a l'autor de la queixa), vam considerar que no entra dins de la competència del Síndic de Greuges resoldre els desacords o discrepàncies que respecte a una resolució administrativa tinguen els ciutadans. En este sentit, el Sr. Gauchi podria, si ho haguera considerat oportú,

acudir a les vies administratives o judicials previstes en la norma.

En este punt, la pretensió de l'autor de la queixa, d'anul·lar la resolució administrativa emesa per no haver estat redactada en valencià, entenem que no pot prosperar ja que ens trobem davant una mera irregularitat no invalidant, es a dir, el defecte de forma no afecta al contingut (al fons) de la resolució emesa per l'Ajuntament, ja que en una o altra llengua cooficial la sanció haguera estat la mateixa. Tot això, sense perjudici del principi de seguretat jurídica que ha de predicar-se de totes les actuacions administratives.

No obstant això, i analitzant la qüestió de forma, vam considerar que l'actuació pública descrita va poder no ser prou respectuosa amb els drets lingüístics de l'interessat.

Efectivament, la Constitució, després d'indicar en l'article 3 que el castellà és la llengua oficial de l'Estat, assenyala que les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives comunitats autònomes, de conformitat amb els seus respectius estatuts.

Per tant, la nostra Norma Suprema estableix que la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció. I l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana encomana a la Generalitat Valenciana garantir l'ús normal i oficial tant del castellà com del valencià, de manera que s'instaura un règim de bilingüisme que imposa als poders públics instal·lats en el territori autònic o local, l'obligació de conèixer i utilitzar les dos llengües, sense que pugui prevaler l'una sobre l'altra.

La Llei valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià (en endavant LUEV), dictada com a desplegament de l'Estatut d'Autonomia, estableix en el seu article 2 que "el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat i de la seua administració pública, de l'administració local i de totes les corporacions i institucions públiques que en depenguen."

Conseqüentment, no hi ha dubte que els ciutadans valencians, en les seues relacions amb els poders públics, tenen dret (un dret territorialment delimitat) a usar la llengua de la seua lliure elecció, i este dret genera en els poders públics la corresponent obligació d'adaptar les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la Llei d'ús i ensenyament del valencià perquè, en tot cas, l'exercici de la llibertat d'opció i l'eficàcia de l'elecció realitzada estiguen plenament garantits.

La Llei d'ús i ensenyament del valencià assenyala, en el seu article 10, "En el territori de la Comunitat Valenciana tots els ciutadans tenen dret a dirigir-se i relacionar-se amb la Generalitat, els ens locals i la resta de caràcter públic, en valencià. I en el seu article 11 estableix que 1) En aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en aquelles que hi haja altres interessats que així ho manifesten, l'administració actuant haurà de comunicar-los

tot el que els afecte en la llengua oficial que trien, siga quina siga la llengua en què s'hagueren iniciat.”

De conformitat amb tot el que hem dit més amunt, formulem el següent RECORDATORI de deures legals a l'Ajuntament d'Alacant perquè en casos com l'analitzat trameta els procediments administratius en la llengua triada pels interessats i que totes les comunicacions que els afecten els siguen dirigides en la llengua oficial triada, qualsevol que siga la llengua en què s'haguera iniciat el procediment, tenint present que la llengua triada en el procediment es manifesta pel fet que l'interessat utilitze una o altra a l'iniciar el procediment, sense que siga necessària una altra forma de comunicació de l'elecció realitzada.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, li agraiem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta o no el recordatori de deures legals que li fem o, si escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement, li faig saber, igualment, que, a partir del mes següent a la data en què s'ha dictat, la resolució serà inserida en la pàgina web de la institució.

Agraïm la seua col·laboració i la remissió del que li hem sol·licitat.

Atentament,

Carlos Morenilla Jiménez